

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5527/2548

พนักงานอัยการจังหวัดลพบุรีโจทก์ ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยฟิล์ม วิศวกรรม กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 192, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.อ. มาตรา 82

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์บรรยายฟ้องความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมในฟ้องข้อ ข. ว่า "หลังจากจำเลยทั้งสองได้ร่วมกันกระทำผิดดังกล่าวตามฟ้องข้อ ก. แล้ว จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 ได้บังอาจนำเอกสารราชการที่จำเลยทั้งสองร่วมกันทำปลอมขึ้นดังกล่าว อ้างแสดงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลกกโก เพื่อหลอกลวง..." คำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวบรรยายถึงข้อเท็จจริงที่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนิติบุคคลโดยจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้แทนนิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม โจทก์ก็ได้บรรยายถึงข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 2 ในฐานะส่วนตัวเป็นตัวการร่วมกันกระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมด้วย การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 2 ในความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม จึงเป็นการพิพากษาเกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคหนึ่ง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีจำเลยที่ 2 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ในฐานะผู้แทนจำเลยที่ 1 จำเลยทั้งสองร่วมกันปลอมเอกสารราชการหนังสือขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองเกตุที่ออกเพื่อรับรองว่าจำเลยที่ 1 เป็นผู้รับจ้างทำงานให้องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเกตุ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นหนังสือของทางราชการที่แท้จริงที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเกตุทำขึ้น โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเกตุ ผู้อื่นหรือประชาชน หลังจากจำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิดดังกล่าวแล้ว จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 นำเอกสารราชการที่จำเลยทั้งสองร่วมกันทำปลอมขึ้นดังกล่าวอ้างแสดงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลกกโก เพื่อหลอกลวงองค์การบริหารส่วนตำบลกกโกให้หลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเกตุทำขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบในการยื่นประมูลงาน โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลกกโก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเกตุ ผู้อื่นหรือประชาชน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 265 และ 268 จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 265, 268 วรรคสอง (ที่ถูกมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265) ประกอบมาตรา 83 ให้ลงโทษฐานใช้เอกสารราชการปลอมแต่กระหนเดียว ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคสอง (ที่ถูกจำเลยทั้งสองเป็นผู้ปลอมเอกสารและใช้เอกสารราชการปลอมจึงให้ลงโทษฐานใช้เอกสารราชการปลอม ตามมาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 เพียงแต่กระหนเดียวตามมาตรา 268 วรรคสอง) ปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 8,000 บาท จำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 3 ปี จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 4,000 บาท และจำคุกจำเลยที่ 2

มีกำหนด 1 ปี 6 เดือน หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระค่าปรับให้ยึด आयัด บังคับคดีทรัพย์สินของจำเลยที่ 1 ตามกฎหมาย (ที่อุทธรณ์จำเลยที่ 1 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29) จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 2 ปี ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 2 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "โจทก์บรรยายฟ้องความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมในฟ้องข้อ ข. ว่า "หลังจากจำเลยทั้งสองได้ร่วมกันกระทำความผิดกล่าวตามฟ้องข้อ ก. แล้ว จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 ได้บังอาจนำเอกสารราชการที่จำเลยทั้งสองร่วมกันทำปลอมขึ้นดังกล่าว อ้างแสดงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลกกโก เพื่อหลอกลวง..." เห็นได้ว่า คำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวบรรยายถึงข้อเท็จจริงที่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนิติบุคคลโดยจำเลยที่ 2 ในฐานะผู้แทนนิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมโจทก์มิได้บรรยายถึงข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 2 ในฐานะส่วนตัวเป็นตัวการร่วมกันกระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมด้วย การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 2 ในความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม จึงเป็นการพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 2 เกินคำขอหรือที่มีได้กล่าวในฟ้อง ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคหนึ่ง ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 215 และมาตรา 225 และเมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้วจึงไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของจำเลยที่ 2 ข้อที่ว่า ในการกระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมจำเลยที่ 2 ได้ยั่วยุเสียเองไม่กระทำให้ตลอด อันเป็นการพยายามกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 82 อีกต่อไป ทั้งเมื่อจำเลยที่ 2 ร่วมกระทำความผิดเพียงฐานร่วมกันปลอมเอกสารราชการจึงเห็นสมควรลงโทษจำเลยที่ 2 ในสถานเบากว่าที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาลงโทษมา" พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 2 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 265 ประกอบมาตรา 83 แต่กระหนงดียวจำคุก 1 ปี ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงจำคุก 6 เดือน ข้อหาอื่นสำหรับจำเลยที่ 2 ให้ยกฟ้องนอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

องค์คณะ

สมศักดิ์ เนตรมัย · สุภิญญา ชยารักษ์ · ประทีป ปิตินันต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5527/2548>